

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรขาคณิตตามรูปแบบแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้การวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดุนบักตู้โนนตาแสงที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2555 มีจำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ตามรูปแบบของแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ
2. แบบวัดระดับการคิดทางเรขาคณิตตามรูปแบบของแวน ฮีลี
3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเรขาคณิต กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนเรขาคณิตตามรูปแบบของแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง เรขาคณิต

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเรขาคณิต กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามรูปแบบแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ

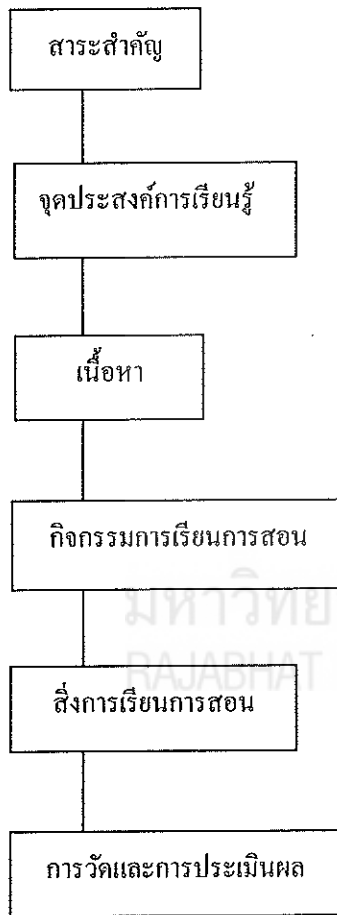
1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบแวน ฮีลี และการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือ จากวารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ ปีแอร์ แวน ฮีลี และไดน่า แวน ฮีลี ซึ่งแบ่งขั้นตอนการสอนเพื่อพัฒนาระดับความคิดทางเรขาคณิตออกเป็น 5 ขั้น (Van Hiele – Geldof, 1984a and van Hiele. 1984b ; cited in Crowley. 1987 : 5-6)

1.2 ศึกษาหลักสูตร เนื้อหา หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องรูปเรขาคณิตเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาเพื่อจะนำมาวิเคราะห์และทำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงตามลำดับขั้นการสอนของไดอานา แวน ฮีลีร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ

1.3 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ รายละเอียดของเนื้อหาเรื่องเรขาคณิต

จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	การรายงาน
		ผลกระทบ

1.4 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้รวมทั้งลำดับขั้นการเรียนรู้ตามรูปแบบแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผนระบุรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ดังแสดงในแผนภาพที่ 13

1. ระดับการคิด

2. ลำดับขั้นตอนการสอนของแวน ฮีลี ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ขั้นการมองเห็นภาพเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสนทนา โดยครูถามคำถามนักเรียนอาจเพื่อทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา หรือแนะนำคำศัพท์ในบทเรียนใหม่ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ เพื่อหาสิ่งใหม่อย่างมีทิศทาง ครูให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียน การสอนที่กำหนดตามแผนการสอน โดยการสำรวจหัวข้อที่ศึกษาผ่านสื่อที่ครูจัดให้ จนเห็นแนวทางในการแก้ปัญหา โดยกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ครูจัดให้ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาที่ใช้สอน

ขั้นที่ 3 การให้ความสัมพันธ์เพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครูส่งเสริมให้นักเรียนอภิปรายจากสิ่งที่นักเรียนได้พบ จากการสังเกต การสำรวจ และการ คิดที่ได้จากขั้นที่ 2 โดยครูใช้กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้อภิปราย เช่น การใช้กิจกรรมกลุ่มการจับคู่ เป็นต้น ให้นักเรียนช่วยกันสรุปกฎเกณฑ์ และสิ่งสำคัญ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป เพื่อการเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างอิสระ ครูให้งานที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยงานนั้นอาจมีวิธีทำที่หลากหลาย และนักเรียนต้องใช้ความรู้ ที่มีอยู่เป็นฐานในการคิด

ขั้นที่ 5 ขั้นการคิดขั้นสูงสุดเพื่อ การสรุปรวม ครูให้นักเรียนสรุปบทเรียนที่เรียนในคาบ

แผนภาพที่ 13 โครงสร้างและรายละเอียดของขั้นตอนการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ตามรูปแบบแวน ฮีลี

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งทำการสอนคณิตศาสตร์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของแต่ละแผนการเรียนรู้ ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา และความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นำแผนการเรียนรู้ไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน คือ

1.6.1 อาจารย์จระนัน เสนาจักร กศ.ม. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่งอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านสถิติและการวิจัย

1.6.2 อาจารย์ ดร.บุทรพงษ์ ทิพย์ชาติ ก.ค. (คณิตศาสตร์ศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการวัดและประเมินผล

1.6.3 อาจารย์อาทิตย์ ออาจหาญ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการตรวจสอบเกี่ยวกับเครื่องมือแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ

1.6.4 ดร.สมปอง ศรีถัสยา ศษ.ค. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตร และตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ

1.6.5 อาจารย์นุษกร เขจรภักดิ์ ศษ.ม. (วิทยาศาสตร์ศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านตรวจสอบเกี่ยวกับเครื่องมือแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อโดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินค่า IOC พบว่า มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมได้ค่าเฉลี่ย 4.25 นำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อที่ได้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิตตามรูปแบบของแวน ฮีลี

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับความคิดทางเรขาคณิต

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิตจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 สร้างตารางการเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนในแต่ละระดับความคิดทางเรขาคณิต

ระดับ	พฤติกรรมของผู้เรียน	ระดับการปฏิบัติ	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
0	ขั้นการมองเห็นภาพ		
1	ขั้นการวิเคราะห์		
2	ขั้นการให้ความสัมพันธ์		
3	ขั้นการสรุปที่เป็นแบบแผน		
4	ขั้นการคิดขั้นสูงสุด		

2.4 สร้างแบบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิต จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบวัดที่เป็นแบบทดสอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ในแต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว ใช้เวลาในการทำ 30 นาที ซึ่งเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคือ

ให้ 1 คะแนนในกรณีที่ตอบถูก

ให้ 0 คะแนนในกรณีที่ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ

และใช้เกณฑ์ตัดสินการผ่านแต่ละระดับความคิดทางเรขาคณิตของ Han (1986 ; อ้างอิงใน พนิดา กองเกตุใหญ่. 2542 : 45) ที่ใช้เกณฑ์ผ่าน 3 ใน 5 ส่วน หรือ 60% ก็จะต้องได้ 3 คะแนนขึ้นไป จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน และใช้เกณฑ์ของเซงก์ (Senk. 1989 : 313) ในการกำหนดระดับความคิดทางเรขาคณิตของนักเรียนแต่ละคน โดยกำหนดจากระดับความคิดทางเรขาคณิตสูงสุดที่ผ่านเกณฑ์การตัดสินต่อเนื่องกัน ถ้าระดับความคิดทางเรขาคณิตของนักเรียนผ่านเกณฑ์การตัดสิน ไม่ต่อเนื่องกันจะคิดเฉพาะระดับที่ต่อเนื่องและที่เป็นไปตามเกณฑ์ หากระดับความคิดทางเรขาคณิตของนักเรียนผ่านเกณฑ์การตัดสินเพียงระดับแรกระดับเดียว จะถือว่านักเรียนคนนั้นมีความคิดทางเรขาคณิตอยู่ในระดับ 0 แต่ถ้าระดับความคิดทางเรขาคณิตของนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การตัดสินที่ระดับ 0 จะถือว่านักเรียนคนนั้นไม่มีความคิดทางเรขาคณิต และตัดนักเรียนออกจากรุ่นตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แบบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิต

จากกลุ่มตัวอย่าง ตั้งตัวอย่าง ในตาราง นักเรียน	ระดับความคิดทางเรขาคณิต				
	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
1	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน
2	ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
3	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน
4	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน
5	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

จากตารางที่ 1 จะได้ว่า

นักเรียนคนที่ 1 มีความคิดทางเรขาคณิตอยู่ในระดับ 2

นักเรียนคนที่ 2 มีความคิดทางเรขาคณิตอยู่ในระดับ 1

นักเรียนคนที่ 3 มีความคิดทางเรขาคณิตอยู่ในระดับ 2

นักเรียนคนที่ 4 มีความคิดทางเรขาคณิตอยู่ในระดับ 0

นักเรียนคนที่ 5 ไม่มีความคิดทางเรขาคณิตอยู่ในระดับ 0-4 และถูกตัดออกจากกลุ่ม

ตัวอย่าง

2.5 นำแบบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ผลการตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขแบบวัดตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแบบวัด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาค่าความสอดคล้องของแบบวัดระดับความคิด IOC เพื่อทำการประเมินและตรวจสอบความตรงของเนื้อหาในแบบวัดระดับความคิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้ววิเคราะห์ค่าเฉลี่ยได้ค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00

2.6 นำแบบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิตที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแบบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิตที่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 20 ข้อ

ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน เพื่อหาความยาก และค่าอำนาจ
จำแนกแบบรายข้อ พบว่า มีค่าความยากระหว่าง 0.30 - 0.77 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.37 -
0.77 แล้วทดสอบค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.79

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เรขาคณิต ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องเรขาคณิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เพื่อใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นข้อทดสอบแบบ 4 ตัวเลือก เป็นแบบปรนัย จำนวน 25
ข้อ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบทดสอบและเทคนิคการสร้างและการวิเคราะห์
ข้อสอบแบบปรนัย จากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยสอดคล้องกับสาระ
และมาตรฐานการเรียนรู้

3.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและ
นำมาแก้ไข ตรวจสอบ ความถูกต้องและความเหมาะสม

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนเพื่อตรวจสอบ
คุณภาพความถูกต้องของเนื้อหา ตรวจสอบแก้ไขเพื่อดูความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความ
สอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยหาค่าเฉลี่ยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
ทั้งหมด โดยใช้สูตร IOC ในเกณฑ์ค่าที่ยอมรับได้ 0.60

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านการตรวจและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความยากง่าย (p) ดัชนีอำนาจ
จำแนก (r) และค่าเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ค่าดัชนีความง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าดัชนี
อำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรขาคณิตที่มีข้อสอบที่
สร้างขึ้นตัดออกจำนวน 5 ข้อ ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ตามค่าที่ทดสอบ เหลือ 20 ข้อ พบว่า มีค่าความยาก
ระหว่าง 0.35 - 0.74 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.37 - 0.74 แล้วทดสอบค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.78

3.6 นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนเรขาคณิตตามรูปแบบของแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรขาคณิตตามรูปแบบของแวน ฮีลี มีขั้นตอนดังนี้

4.1 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยลำดับขั้นของแวน ฮีลี ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) แบบ 5 ระดับ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 20 ข้อ ชนิดเลือกตอบและปลายเปิด โดยมีระดับการให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อความและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุง

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยลำดับขั้นของ แวน ฮีลี ให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ได้แก่ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ว่าแบบสอบถามมีความครอบคลุมวัตถุประสงค์ ซึ่งในการหาคุณภาพ คือ ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of item Objective Congruence) หรือดัชนีความเหมาะสม โดยประเมินเนื้อหาของข้อถามเป็นรายข้อ พบว่า ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยลำดับขั้นของแวน ฮีลี

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองสอนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม

1.1 ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบแวน ฮีลี ซึ่งผู้วิจัยสร้างตามแนวคิดของปีแอร์ แวน ฮีลี และได้นำ แวน ฮีลี และเนื้อหาสอดคล้องกับคู่มือครูวิชาคณิตศาสตร์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ผู้วิจัยจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เอกสาร สำหรับใช้ในการสอน

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตทำการทดลองสอน

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิต ก่อนการสอนเรื่องเรขาคณิตกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสอน โดยใช้รูปแบบของแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือในกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน

2.4 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) โดยใช้แบบทดสอบวัดระดับความคิดทางเรขาคณิต และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเรขาคณิต ต่อจากนั้น ได้ให้คำชี้แจง และทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.5 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post – test) โดยใช้แบบทดสอบเพื่อวัดระดับทางเรขาคณิต และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรขาคณิต ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

2.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมตามรูปแบบแวน ฮีลี ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ

2.7 ตรวจสอบผลการทดสอบ โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 กำหนดหาค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการสอน โดยใช้สูตรการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 กำหนดหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบ

1.3 กำหนดหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

1.4 กำหนดหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ได้แก่ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

2. การวิเคราะห์เพื่อการวิจัย

2.1 การวิเคราะห์ระดับความคิดตามรูปแบบของแวน ฮีลี่ร่วมกับกิจกรรมแบบร่วมมือ

2.2 จำนวนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนใช้วิธีการลำดับที่และเครื่องหมายของวิลคอกสัน (Wilcoxon Matched Pairs Signed – Ranks Test)

2.3 เปรียบเทียบระดับการคิดทางเรขาคณิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เรขาคณิต โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.4 วิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการระดับการคิดทางเรขาคณิตตามแบบของแวน ฮีลี่ โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินซึ่งผู้วิจัยแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน	ระดับความพึงพอใจ
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจในระดับดีมาก
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจในระดับดี
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจในระดับต่ำ
1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจในระดับต่ำมาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 สถิติพื้นฐาน

1.1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับนิยามศัพท์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 ค่าความยากและอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84)

ดังนี้

$$P = \frac{PU + PL}{2}$$

$$r = PU - PL$$

- เมื่อ P แทน ค่าความยาก
 r แทน ค่าอำนาจจำแนก
 PU แทน สัดส่วนคนตอบถูกในกลุ่มสูง
 PL แทน สัดส่วนคนตอบถูกในกลุ่มต่ำ

2.3 ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 223)

$$r_u = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

- เมื่อ r_u แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 n แทน จำนวนข้อสอบทั้งฉบับ
 p แทน อัตราส่วนของผู้ตอบถูกในข้อนั้น
 q แทน อัตราส่วนของผู้ตอบผิดในข้อนั้น
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรขาคณิตระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้

Wilcoxon Matched Pairs Singed – Ranks Test (เพชฌัญญู กิจระการ. 2544 : 68)

$$d = X - Y$$

- เมื่อ d แทน ผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน
 X แทน คะแนนก่อนเรียน
 Y แทน คะแนนหลังเรียน